

Lidé v armádě sahají často po drogách, aby takový stres zvládli

5.2.2024 - Roman Hloušek | Podané ruce

Pomocnou ruku nabízí organizace lidem bojujícím s drogami i za hranicemi — a to nejen za českými, ale dokonce i za těmi evropskými. Roman Hloušek strávil čtyři roky v Afghánistánu, kde se snažil šířit opatření na snížení rizik spojených s užíváním návykových látek (Harm reduction). „Válečný konflikt tam trvá už přes čtyřicet let. Tamní společnost je traumatizovaná. Lidé v armádě sahají často po drogách, aby takový stres zvládli. Opium seženou v Afghánistánu za pár korun — stejně jako hašiš,“ vypráví.

Do Podaných rukou přišel v roce 2001 jako terénní pracovník. „Vždycky mě lákala práce se závislými. Přitahoval mě ruch ulice. Měl jsem rád klubovou scénu a mladé lidi,“ říká Roman. Za patnáct let, které v organizaci strávil, si vyzkoušel práci hned na několika různých pozicích — od sociálního pracovníka až po psychoterapeuta. Do Afghánistánu odjel v roce 2014. V té době už měl letité zkušenosti s Harm reduction přístupy i s pobytem v muslimských státech. „Země s podobným charakterem jsem navštívil už předtím, žádný kulturní šok to pro mě tedy nebyl. Jediné, co mě překvapilo, bylo to velké množství zbraní a neustálá přítomnost armády,“ popisuje své pocity po příjezdu do země. „Problém Afghánců nebyl v tom, že by o minimalizaci rizik nic nevěděli, ale v tom, že tyto služby nebyly dostatečně rozšířené a přístupné mimo hlavní město,“ říká Roman. I v Kábulu ale byly přístupné pouze na pár místech.

Afghánští drogoví uživatelé měli podle Romana o zásadách bezpečného užívání jen malé povědomí. „Je tam vedro — lidé jsou dehydrovaní, mají vyschlé a popraskané rty. Na trubičkách, z kterých kouří třeba heroin, pak zasychají zbytky krve. Trubičky pak mezi sebou sdílí,“ popisuje.

Zástupci Podaných rukou tak museli místním pracovníkům vysvětlit, proč je dobré distribuovat gumové náústky, vodu, a proč se nemají pomůcky sdílet. Dostatečně informovaní nejsou Afghánci ani o bezpečném sexu nebo pohlavně či krví přenosných chorobách. A jelikož je země chudá, tak je i situace drogových uživatelů na ulici o to bídňější. „Česko je bohatší, daleko lépe funguje práce s uživateli, kteří chtějí přestat. Máme instituce, které pomáhají s oddlužením, hledáním práce i bydlení. Půl roku po léčbě můžete strávit v doléčovacím centru, kde vám pomohou s restartem. V Afghánistánu tohle není,“ vysvětluje Roman. Ten vytvořil společně s kolegy vzdělávací centrum pro pracovníky v Kábulu — Center of Excellence. Kurzy byly zaměřené na co nejširší povědomí o zásadách Harm reduction i na výzkumnou činnost. Podíleli se na rozjetí projektu Mobile unit — pojízdné ambulance, která objížděla hotspoty a poskytovala zdravotní či poradenské služby lidem přímo na místě.

A ačkoliv je Afghánistán zmítán válkou, strach Roman v cizí zemi nepociťoval. „S určitou mírou rizika tam určitě jedete, o život jsem se ale nebál,“ říká. K tomu ještě dodává, že ani práce samotná mu nepřišla nijak psychicky náročná. „S lidmi pracuji přes dvacet let. Nějakými vyhořeními a úbytky energie jsem si za ta léta prošel, naučil jsem se ale s vlastní psychikou zacházet. Na výbuchy kolem vás si časem zvyknete, nejhorší bylo to odloučení,“ vzpomíná dnes už bývalý zaměstnanec Podaných rukou. Ten má momentálně soukromou praxi, kde pracuje jako psychoterapeut. Dělá také supervizora v sociálních službách, lektora a spolupracuje se správou uprchlických zařízení. „Za to, kde dnes jsem, vděčím Podánkám. Profesně jsem v nich vyrostl, rozvíjel jsem se a vzdělával. Je to taková má alma mater,“ popisuje Roman, který pupeční šňůru s organizací ještě zcela nepřetrhl. Ve dvou jejích týmech dělá supervizi, udržuje také přátelské vztahy s mnoha zaměstnanci.

<https://podaneruce.cz/roman-hlousek-lide-v-armade-sahaji-casto-po-drogach-aby-takovy-stres-zvladli>